

tænkt sig Stationen", og at i denne foreløbige Tilstand de derliggende Etablissementer „ikke faae saa stor Betydning, at der vil være Anledning til at fikke dem ved Forsvarsværker imod Landsiden, men at det, naar Stationen bliver større, vil være nødvendigt at faae den befæstet mod Landsiden, hvilket saa vil indskrænke Størrelsen af den Troppestyrke, som under et eventuelt Angreb fra Landstiden ellers vil være nødvendig". Det maa derfor vides, mine Herrer: Hvad behøver man af Hæren for at dække denne Station mod Land? Er det overhovedet nødvendigt at have nogen Dækning, og skal der have Dækning, hvilken Styrke bindes saa derne og fradrages derved den mobile Styrke, som i Forveien ikke godt kan taale noget Afdrag, naar den, hvad vi Alle ønske og haabe, skulde være istand til at slaa Fjenden allerede ved Landgangen? Det maa endvidere vides: Er det Begyndelsen til et Anlæg, der senere skal udvides, faaleses at det med Nødvendighed fordrer en mindre og lettere Landbefæstning, hvortil Terrainet ganske vist ikke er ugunstigt? Eller er det det første Skridt til at anlægge en stor Centralbefæstning paa dette Steb, som efter min Opfattelse ganske vist isølge Terrainets Beskaffenhed ingenkunder er godt? Alt dette er det naturligt, at man maa vide. Jeg er overbevist om, at det Udvalg, som skal behandle Sagen, vil bestrænge sig med disse Spørgsmaal, og jeg maa derfor ogsaa i den Henseende forbeholde mig mit Standpunkt, forbeholde mig at bedømme, om den funde og rigtige Løsnings Gjennemførelse paa den i Lovforslaget antydede Maade er den hensigtsmæssigste for Dets Blikket.

Men derhen ledes jeg ogsaa af en anden Betragtning; thi som jeg udtalte før: Det er ikke Indgangsdørene til denne Flaadestation, som ere Hovedsagen, men det er Udgangsdørene. Den blotte Flaadestation med visse Batterier bestyrtte ganske vist et vigtigt Punkt paa Sjælland, men disse Batterier, Anlaagsbroer, Magasiner og Værksteder ere ikke Hovedsagen; det, som er Hovedsagen, er, at Skibene kunne komme ud, og dertil hører som første Betingelse, at vi have Skibene. Derfor maa vi vide, om vi faae Skibene; vi maa vide, hvilken Slags Skibe der behøves, og om vi have nogen Sikkerhed for at faae Skibe netop af denne Slags. Jeg har allerede tidligere haft Leilighed til at udvikle for det høie Thing, at med al Anerkjendelse af, at Kanonbaade kunne gjøre megen Nytte, og at Torpedobaade ere Noget, vi bør anskaffe, saa er det dog nødvendigt, naar vi skulde have Nytte af en Flaadestation i Store Belt, at vi da have store og stærke Kampskibe, som kunne buldre ud, som kunne gaa gjennem Fjenden og angribe ham og dertil baade have den nødvendige Fart, den nødvendige Artilleristyrke og den nødvendige Modstandsevne. Derfor staar det tydelig for mig, at dersom man kun fik Flaadestationen ved Aggersøfunds, uden at faae disse Skibe,

saa vilde man ikke faae Andet end et Smuthul, hvor man kunde gjenne sig, men ikke faae det, som det kommer an paa, nemlig de Vaaben, der kunde fare ud af Smuthullet. Man vilde, om jeg maa bruge et Billede, faae en Skede, hvori man kunde fikke Sværdet, men man vilde ikke faae Sværdet, som man kunde drage ud af Skeden. Det er klart, at den høitærede Marineminister, hvis Anskuelse jeg fra tidligere Leilighed tilfulde kjender, selvfølgelig tilsigter, ønsker og gaar ud fra som givet, at vi skulde have de paagjældende Vaaben. Jeg maa ganske vist indrømme, at de Fordringer, han stiller i saa Henseende, maa betragtes som meget beskedne; men det maa da i alle Tilfælde lige overfor det høie Folkething være en Ubefaling for ham til at faae det, han faar, at disse Fordringer ere saa beskedne. Dog skal jeg mindre sige Noget derom, men indskrænke mig til at udtale det ene, at jeg tror, at den høitærede Marineminister med Hensyn til dette Punkt i sine Fordringer stiller sig noget for sangvinst. Det kan jo være meget smigrende for Folkethinget, at Ministeren tror, at, fordi han forudsætter en Flaadeplan, som han opfører som Bilag i Motiverne til sit Lovforslag om Flaadens Ordning, saa vil han og hans Efterfølgere ogsaa faae denne Flaade bevilget; men jeg kan ikke se Andet, end at vi have Erfaring for, at vi før have bygget paa Flaadeplaner, der fulgte med som Bilag, uden dog at faae Flaaden. Derfor anser jeg den høitærede Ministers Standpunkt i denne Sag for at være noget sangvinst. Jeg kan ikke se Andet, end at det gjælder om at faffe sig en Sikkerhed for, at man veed, hvilke Skibe man egentlig vil have til at anvende i Aggersøfunds, og at disse Skibe virkelig ogsaa blive bevilgede; men man skaffer sig ikke denne Sikkerhed gennem et Bilag til Motiverne i et Lovforslag, og man maa derfor søge om muligt at faae en løvbunden Sikkerhed for, at det, man ønsker, virkelig ogsaa naas. Jeg kan jo ikke se bort fra, at det ikke er nok for Ministeren at ønske, men at Udfaldet afhænger af Rigsdagens Beslutninger, og jeg veed jo altfor vel, at der meget ofte kan være en væsentlig Forskjel mellem Ønsket og Udfaldet. Jeg tror derfor, vi maa alt nu erindre, at det vilde være et aparte, et uheldigt Forhold, om der kom store Slingringer i den Plan, paa hvilken man vil bygge sit Forsvar. Jeg tror, at man skal fikke sig imod, at Flaaden bliver spist af med at faae en Flaadestation ved Aggersøfunds, men uden at faae de dertil hørende Skibe. Tænk Dem, hvilken forunderlig Situation der vilde fremkomme, hvis man spiste Hæren af med at give den det absolut nødvendige Søfort ved Kjøbenhavn og spiste Flaaden af med at give den et Landfort ved Aggersøfunds, men ikke gav Hæren nogen Landbefæstning og ikke gav Flaaden Skibe. Det skulde vi fikke os imod, og derfor kan jeg ikke se rettere, end at det til Bedømmelsen af hele denne Sag er